

Тетяна Курчаба

канд. н. фіз. вих. і спорту,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін,
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

ВАЛЕНТИН МОРОЗ – ЛЮДИНА З ГЛИБОКИМ ВІДЧУТТЯМ ІСТОРІЇ ТА ТРАДИЦІЇ

Валентин Якович Мороз – інтелектуальна велич..., сила..., воля..., характер – це перші асоціації, які викликає ця Постать.

Я знала про Валентина Яковича як знаного дисидента давно. Проте якийсь час для мене Ви, **Валентине Яковичу**, були недосяжною величиною – я шанобливо віталася, зустрічаючи Вас на сходах рідної alma mater, проте навіть уявити не могла, що колись наважуся з Вами заговорити. На щастя, доля склалася так, що ми почали працювати разом на одній кафедрі. Спільне перебування в одному колективі дало розуміння – ця велич, ця особистість може бути дотепною та дуже простою.

Валентин Якович Мороз – людина з глибоким відчуттям історії та традиції. Так важливо було бачити Вас, знати, що така потуга поруч і ти завжди можеш звернутися за інформацією або просто поговорити. Проте це були не пусті балачки, а потужне інтелектуальне наповнення. Я мало можу назвати людей, які так сильно інтелектуально мене наповнювали.

Найбільше запам'яталися хвилини, коли завершувалися пари, університет порожнів від галасу студентів, Ви, **Валентине Яковичу**, приходили на кафедру, оскільки, очевидно, почувалися тут потрібним і Вам було комфортно. Я після пар перевіряла конспекти чи спілкувалася зі студентами, які раптом згадували, що їм необхідно щось здати. Власне, у такі хвилини затишшя любила спілкуватися з Вами та слухати Ваші чудові розповіді про білих хорватів та частину України, яка простягнулася до вершин Кавказу. Під час розповідей Ви забували про свою неміч та вік, а слухати Вас можна було безконечно...

Іноді розповіді з історії уривалися, і Ви згадували одну із своїх гуморесок Вас тішило, що цікавими для спільноти є не лише знання з історії, але й написані Вами гуморески, які Ви планували видати окремо, на жаль, не судилося,... а потім знову занурювались в історію. У такі хвилини я боялася поворухнутись, а дихати намагалася дуже обережно, щоб якийсь зайвий рух не обірвав оповідь. Ви дуже тішилися з того, що Ваші знання потрібні, називали мене добрим психологом та згадували Анатолія Івановича Коваленка, якого Вам так несамовито бракувало.

Дуже зворушливим для мене було порівняння з Тадеушем Бжезінським, який був дипломатом і зміг виховати сина Збігнева Бжезінського, що перевершив професійно свого батька. Наголошували на тому, що я, як професійний спортсмен у минулому, зможу допомогти доньці стати успішною спортсменкою. Проте Вона обрала інший шлях, пов'язаний з наукою, хоча спорт є важливою частиною її повсякденного життя.

Ми розмовляли з Вами про світ – уявний та фальшивий, про важливість формування серед студентства української інтелігенції, про прикру жагу сучасного громадянства до різноманітних титулів, про важливість світогляду, що формується в родинному колі та суспільстві. Говорили і про те, що реальний підхід до життя виключає прикрі розчарування та забезпечує більш тривалий успіх. Іноді Ви були дуже категоричні, іноді дозволяли відступити від принципів, проте завжди спілкування з Вами породжувало відчуття **«реальної нереальності»** – усвідомлення, що в ці хвилини відбувається щось неймовірне!

Щиро дякую долі за шанс познайомитися з Вами, працювати поруч, чути Вас!

Дякую, учителю!